

Kontrola kontaminiranosti javnih površina

Grad Pula je u svrhu ostvarenja opredjeljenja da pridonese povećanju kvalitete življenja svojih građana, Odlukom Gradskog poglavarstva prihvatio Projekt kontrole kontaminiranosti javnih površina parazitskim elementima opasnim za ljudsko zdravlje na području Grada Pule. Organizator provedbe projekta na našem lokalitetu, u okviru provedbe programa javnozdravstvenih mjera bio je Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Pule. Provoditelj projekta bio je Zavod za parazitologiju i invazijske bolesti Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Cilj projekta bio je utvrditi stupanj kontaminiranosti javnih površina – parkova, zelenih površina, šetališta i dječjih igrališta, potencijalnim uzročnicima opasnih parazitskih zoonoza, koje ugrožavaju zdravlje ljudi, a pogotovo djece koja se koriste tim površinama, kako bi se poduzele odgovarajuće mjere za smanjenje kontaminiranosti, te uklanjanje potencijalne opasnosti za ljudsko zdravlje sprječavanjem okolnosti za razvoj zaraznih bolesti.

U lipnju 2007. godine obavljena je prva, a u prosincu druga pretraga 90 uzoraka zemlje i pijeska s devet lokacija javnih površina, koje su određene projektom. Sa svake od devet lokacija pretraženo je po 10 uzoraka zemlje i pijeska, u količini od najmanje 500 grama po uzorku. U parkovima, uzorci zemlje su uzimani s 10 različitih mjesta, kao i uzorci pijeska iz dječjih pješčanika, te mjesta gdje djeca najčešće borave. Uzorci su uzimani sa sjenovitih mjesta i mjesta izloženih suncu.

O rezultatima provedbe projekta Zavod za parazitologiju i invazijske bolesti dostavio je izvješća, u kojima se navodi da su sve lokacije pozitivne bar na jednu parazitsku vrstu, te da rezultati upozoravaju na realnu opasnost invadiranja ljudi, pogotovo djece, nematodskim jajima, a u manjoj mjeri i protozojskim cistama. Uočen je povećani stupanj kontaminiranosti u prosincu u odnosu na lipanj.

Nalazi povećane kontaminiranosti tla mogu se objasniti vrlo povoljnim klimatskim uvjetima za dugo zadržavanje jaja u tlu, za njihov nesmetani embrionalni razvoj i duže zadržavanje vitalnosti invazijskih stadija, zatim relativno kasno javljanje niskih temperatura koje nisu trajale dulji vremenski period, a zbog niže godišnje količine padalina, a ipak uz dodatnu količinu vlage u tlu, parazitska jaja se nisu spustila u niže slojeve tla nego su upravo ovi uvjeti pogodovali njihovom opstanku.

Također, moguće objašnjenje povećanja kontaminiranosti je i turistička sezona, odnosno povećani broj ljudi, ali i životinja na istom području.

Rezultati pretraga u skladu su s očekivanjima, kao i rezultati sličnih istraživanja u drugim zemljama, koje su klimatski slične našim uvjetima. Nalaz kontaminacije parazitskim elementima u parkovima zahtijeva osmišljavanje i provođenje programa kontrole i implementaciju preventivnih mjera za smanjenje kontaminiranosti u budućnosti, odnosno uklanjanje opasnosti za ljudsko zdravlje, a naročito zdravlje djece.

Bilo bi neophodno i nadalje pratiti stupanj kontaminiranosti gradskih parkova, dječjih igrališta i to naročito onih u kojima je nađena jača kontaminiranost, a eventualno i proširiti istraživanja na lokacije koje nisu obuhvaćene pretragama u 2007. godini.

Nalaz kontaminacije parazitskim elementima u parkovima zahtijeva osmišljavanje i provođenje programakontroleiimplementacijupreventivnih mjera za smanjenje kontaminiranosti u budućnosti, odnosno uklanjanje opasnosti za ljudsko zdravlje.

Kontaminacija javnih površina – parkova, a pogotovo dječjih igrališta, zahtijeva učinkovito javnozdravstveno djelovanje u smislu provođenja preventivnih mjera, djelovanja na samim lokacijama – parkovima i dječjim igralištima, djelovanja na izvore kontaminacije – pse, mačke i ljude te edukaciju stanovništva.

Osiguravajuće društvo "Grawe Hrvatska" doniralo je 120.000,00 kuna za uređenje dječjeg igrališta u Titovom parku. Postavljene su nove naprave za igru djece

te antistres podloga ispod igrala za djecu, koja se lako održava. Uklonjen je pješčanik. U Parku žrtava fašizma uklonjen je pješčanik i na njegovo mjesto postavljeno igralo za djecu uzrasta od 0 do 3 godine, te antistres podloga. Ispod drvene naprave za igru postavljena je podloga od lijevane gume, koju je donirao izvođač radova. U Parku Grada Graza eliminirat će se pješčanik. Zbog podloge koja se nalazi ispod sadašnjeg parka i saznanja da je park pod posebnom konzervatorskom zaštitom, s graditeljskim nadzorom je postignut dogovor da će se na prostoru sadašnjih pješčanika nasuti novi sloj zemlje i zasaditi grmlje i zeljaste trajnice. Sadnja je počela sredinom lipnja, nakon dovršetka svih radova na sadnji ljetnica. Planira se pristupiti uređenju dječjeg igrališta i u Parku Franje Josipa I., te nastaviti s postavljanjem antistres podloga na ostalim dječjim igralištima.

Poduzete aktivnosti predstavljaju konkretne mjere u okviru sustavnog pristupa prevenciji razvoja, odnosno širenja zaraznih bolesti, a sastavni su dio niza aktivnosti kojima se nastoji poticati odgovornost građana za očuvanje čistoće površina kojima se koriste svi članovi zajednice, od onih najmlađih do najstarijih i u različite svrhe. Zajednički je cilj građana i uprave učiniti svoj grad mjestom ugodnim za življenje, uz odgovornost svakoga da vlastitim ponašanjem pridonese postizanju ovog cilja, te slobodu da odabere ponašanje koje rezultira njegovom osobnom dobrobiti, uz poštovanje potreba drugih članova zajednice.

Silvija Hrelja, prof.
Davor Radolović, dr. vet.

